

**ПРОГРАМ ОРГАНИЗАЦИЈЕ И
УНАПРЕЂЕЊА РАДА
ОСНОВНОГ ЈАВНОГ ТУЖИЛАШТВА У
ДЕСПОТОВЦУ**

ЗА ПЕРИОД ОД 2024. ДО 2030. ГОДИНЕ

**Јавни тужилац у ОЈТ Деспотовац,
Ивана Недељковић**

Деспотовац, 12.06.2024.године

САДРЖАЈ:

1. Увод.....	страна 3
2. Унутрашња организација и унапређење квалитета рада.....	страна 4
3. Побољшање и унапређење ефикасности кривичног гоњења	страна 6
4. Финансије.....	страна 7
5. Услови рада и њихово побољшање.....	страна 7
6. Сарадња са осталим државним органима, другим установама и институцијама	страна 8
7. Унапређење техничке опремљености.....	страна 8
8. Унапређење јавности рада.....	страна 9
9.Професионална етика.....	страна 10
10.Закључак.....	страна 10

1. Увод

Уставом Републике Србије, чланом 155. став 1. Јавно тужилаштво, дефинисано је као јединствен и самосталан државни орган који гони учиниоце кривичних и других кажњивих дела и врши друге надлежности којима се штити јавни интерес одређен законом чл.156. став 1. Устава Републике Србије од 08.02.2022. године.

Имајући у виду напред наведено, тужилаштво представља једну од најважнијих институција кривичноправног система у Републици Србији, а све досадашње измене у позитивноправном законодавству Р. Србије, ишле су у правцу проширења овлашћења носилаца јавнотужилачке функције, од којих је једно од најзначајних поверавање истраге, као фазе у кривичном поступку. Управо ове измене, поред изазова, омогућавају носиоцима јавнотужилачке функције, као и тужилачким сарадницима, да својим деловањем, континуираним усавршавањем, како у нормативном смислу, тако и у техничко-технолошком смислу, у потпуности оправдају поверена овлашћења која су има дата Уставом и законима Р. Србије и тиме дају битан допринос ефикасном раду правосуђа, а самим тим и стварању поверења грађана у рад правосуђа.

Основно јавно тужилаштво у Деспотовцу је новоформирано тужилаштво основано Законом о седиштима и подручјима судова и тужилаштва (Сл.гласник РС. 101/2013) које је почело са радом од 01.01.2014.године и поступа у делокругу своје стварне и месне надлежности на подручју Основног суда у Деспотовцу, сходно чл.9. тачка 21. Закона о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштава. Подручје Основног суда у Деспотовцу захвата територије Општине Деспотовац и Ресавица са 31 сеоским насељем и Општине Свилајнац са 21 сеоским насељем, од којих Општина Деспотовац обухвата површину од 623 км², а Општина Свилајнац укупну површину од 362 км², што укупно износи 985 км², а према попису из 2011.године, Општина Деспотовац и Општина Свилајнац броје укупно 46.742 становника.

Седиште Основног јавног тужилаштва у Деспотовцу налази се у згради Основног суда у Деспотовцу, у ул.Савеза бораца бр.71, а тужилаштво има и канцеларију у Одељењу Основног суда у Деспотовцу-судска јединица у Свилајнцу ул.Светог Саве бр.64. Уколико бих добила поверење за обављање функције главног јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштву у Деспотовцу, приоритети у мом раду за период трајања мандата, могли би да се сагледају кроз следеће:

-поштовање Устава Републике Србије, свих законских и подзаконских прописа, као и најважнијих принципа јавног тужилаштва који обухватају самосталност у раду, непристрасност, као основ неутралности и објективности у раду, као и професионалност која би се огледала у континуираном учествовању свих носилаца јавнотужилачке функције у програмима стручног усавршавања и касније у имплементирању стеченог знања на таквим обукама у пракси;

-организација и расподела послова из законске надлежности јавног тужилаштва вршила би се по унапред сачињеном плану и програму за сваку годину;

-као јавни тужилац наставила бих да улажем своје напоре у борби против сваког појавног облика криминала, уз залагање за ефикасније кривично гоњење кроз већ постојећу тужилачку истрагу и институте споразума о признању кривичног дела и одлагања кривичног гоњења;

-правац мог деловања би био усмерен и на примену свих законских прописа у правцу одузимања имовинске користи и одузимању имовине проистекле из кривичног дела, уз поштовање и заштиту људских права и права свих учесника у кривичном поступку;

-трудила бих се да на најбољи могући начин организујем финансијске и административне послове унутар тужилаштва, да радим на обезбеђењу сигурности података, подстицала бих носиоце јавнотужилачке функције, тужилачке сараднике и остале запослене да остварују своје циљеве и задатке, вршила бих надзор и издавала упутства за поступање у предметима, уколико за то постоји потреба, усмеравала бих запослене да користе расположиве и нове информационе и комуникационе технологије, уложила бих додатни напор у стварање тимског духа и припадности колективу, пружала бих подршку запосленима, а све у циљу што бољег функционисања тужилаштва у свакодневном раду;

-заложила бих се за попуњавање систематизованих, а непопуњених радних места, као и за проширење систематизације радних места, у складу са реалним потребама;

-трудила бих се да побољшам постојеће услове процеса рада, као и да повећам техничку опремљеност тужилаштва;

-залагала бих се да се носиоци јавнотужилачке функције и државни службеници и намештеници придржавају етичког кодекса, односно Кодекса понашања државних службеника;

-део мог будућег ангажовања би био усмерен и на унапређење сарадње Основног јавног тужилаштва у Деспотовцу са другим државним органима, као и у јачање поверења грађана у рад јавног тужилаштва.

Планом и програмом унапређења рада Основног јавног тужилаштва у Деспотовцу, уз претходно наведене приоритете, потрудићу се да на остварљив начин презентујем послове и задатке које би ово тужилаштво извршавало у оквиру своје законске надлежности, за период мандата на који будем изабрана, а све у циљу обезбеђивања законитог и ефикасног вршења функције основног јавног тужиоца у ОЈТ у Деспотовцу.

2. Унутрашња организација и унапређење квалитета рада

Јавни тужилац је носилац управе у јавном тужилаштву и одговоран је за правилан и благовремен рад јавног тужилаштва, у складу са законом и Правилником о управи у јавном тужилаштву. Јавни тужилац одређује организацију и рад јавног тужилаштва, одлучује о правима по основу рада заменика јавног тужиоца и о радним односима особља у јавном тужилаштву, отклања неправилност и неажурност у раду, стара се о одржавању самосталности у раду и угледу јавног тужилаштва и врши друге послове на које је овлашћен законом или другим прописом.

Правилником о систематизацији радних места у ОЈТ Деспотовац укупно је систематизовано 6-шест радних места и то: јавнотужилачко тужилачки помоћник, са бројем извршилаца 2-два, самостални извршилац за финансијско пословање, са бројем

извршилаца 1-један, уписничар, са бројем извршилаца 1-један, техничар за ИТ подршку са бројем извршилаца 1-један, експедитор поште, са бројем извршилаца 1-један и дактилограф-намештеник IV врсте, са бројем извршилаца 2-два, од ког броја су тренутно у сталном радном односу 6-шест лица, и то виши тужилачки помоћник- 2 извршиоца, самостални извршилац за финансијско пословање, два дактилографа и уписничар, док је експедитор поште лице које је засновала радни однос на одређено време због повећаног обима посла, на основу сагласности Министарства правде на период од 6-шест месеци, те би у наредном периоду мој задатак као руководиоца био закључивање радног односа на неодређено време са наведеним извршиоцем, а ради даљег несметаног и ефикасног обављања посла, све уз претходно добијање сагласности за расписивање конкурса.

У сарадњи са Националном службом за запошљавање пратила бих све њихове конкурсе који би се односили на стручно оспособљавање лица са завршеним Правним факултетом, а све у циљу омогућавања дипломираним правницима да у ОЈТ у Деспотовцу спроведу стручну праксу, без заснивања радног односа уз финансирање Националне службе за запошљавање, на који начин би се младим људима омогућило неопходно стручно оспособљавање-стицање праксе и обаављање приправничког стажа, као неопходног услова за полагање правосудног испита.

Као главни јавни тужилац у ОЈТ у Деспотовцу обављала бих свакодневне консултације са колегама јавним тужиоцима-обрађивачима предмета и тужилачким помоћницима, а вршила бих и контролу целокупне поште и свих предмета који су достављени ОЈТ у Деспотовцу или треба да буду експедовани из ОЈТ у Деспотовцу. Такође, водила бих месечну и кварталну евиденцију броја обрађених предмета у односу на број задужених, затим број пресуђених предмета, уз исказани однос осуђујућих и ослобађајућих пресуда, на основу којих би се сачињавали периодични извештаји о раду сваког носиоца јавнотужилачке функције.

Сви усвојени приговори, изјављени на решења Основног јавног тужилаштва у Деспотовцу, износили би се на Колегијуму, како би се извршила анализа разлога за усвајање приговора, што би имало утицаја на квалитетнији рад и заузимање ставова по нспорним правним питањима. Такође, сви комплексни и сложени предмети разматрали би се на Колегијуму ОЈТ-а у Деспотовцу, на ком би се заузимао став по спорном правном питању.

Водила бих евиденцију недељног распореда свих суђења, истрага и доказних радњи сваког јавног тужиоца и тужилачког помоћника, а све како би се организовао рад у случају евентуалних преклапања заказаних суђења. Са свим носиоцима јавнотужилачке функције, током трајања њиховог дежурства, вршила бих консултације за догађаје и предмете од значаја за даљи рад по предмету. Организовала бих рад запослених и вршила послове управе, а све у складу са Правилником о управи у јавним тужилаштвима.

Као главни јавни тужилац старала бих се да се расподела предмета врши на унапред јасан и транспарентан начин, у складу са претходно сачињеним годишњим распоредом и то тако што би радник писарнице, који врши пријем поште, био дужан да на самом писмену, на видном месту евидентира и тачно време пријема, док би се код пријема више аката од истог органа, завођење вршило по редоследу деловодних бројева самог подносиоца, од мањег ка већем. Равнотежу оптерећености спроводила би писарница уз контролу главног јавног тужиоца.

У складу са расположивим финансијским средствима вршила би се набавка неопходних закона у штампаном издању, а који су у свакодневној употреби у тужилаштву, а по потреби и билтена и публикација битних за рад тужилаштва и праћење судске и тужилачке праксе.

Трудила бих се да сви јавни тужиоци и тужилачки помоћници присуствују обукама и семинарима према програму Правосудне академије, односно према програму других надлежних институција и организација, водећи при том рачуна да семинаре и обуке првенствено похађају носиоци јавнотужилачке функције, који су као контакт тачке већ модређени за одређену област која је тема конкретног семинара или обуке, као и о личним афинитетима самих носилаца јавнотужилачке функције и осталих запослених у ОЈТ Деспотовац.

Програм мог будућег деловања заснивао би се и на доследној примени Правилника о критеријумима и мерилима вредновања рада главног јавног тужиоца и јавног тужиоца, односно на праћењу и вредновању рада свих запослених, сходно законским и подзаконским актима у тој области. Предузимала бих све мере и радње да се благовремено, ажурно и ефикасно примењује јединствена и уједначена политика кривичног гоњења извршилаца кривичних дела за које се гоњење предузима по службеној дужности.

С обзиром да успешно функционисање јавног тужилаштва зависи и од добро организованог функционисања пратећих служби, пре свега писарнице и рачуноводства, посебну пажњу посветила бих и проблемима са којима се запослени у овим службама свакодневно сусрећу у свом раду, па бих у том циљу по потреби организовала састанке са запосленима у тим службама и кроз заједничке одлуке са њима покушала да отклоним проблеме који се појављују у свакодневном раду и да тиме рад тих служби подигнем на виши ниво.

3. Побољшање и унапређење ефикасности кривичног гоњења

Почев од краја 2013.године, када је почела примена новог ЗКП-а, тужилачка истрага полако, али сигурно даје очекиване резултате. Тужиоци сада имају потпунију слику о реалном стању у сваком од предмета у ком поступају, па самим тим поседује потпунији увид у животне ситуације, које се могу подвести под одговарајуће законске норме, чиме се доприноси бржем, ефикаснијем и економичнијем поступању.

У свом будућем ангажовању, а у циљу повећања ефикасности кривичног гоњења, радила бих на уједначавању јавнотужилачке праксе приликом примене института одложеног кривичног гоњења, те примене споразума о признању кривичног дела, као и на што већој примени наведених института, чиме би се додатно растеретио суд, смањено би се број одржаних главних претреса, растеретило би се и јавно тужилаштво, а такође би се повећала и ефикасност кривичног гоњења.

Овде наводим да је у ОЈТ Деспотовац у 2019.години закључено 18 споразума о признању кривичног дела, у 2020.години 21 споразум, у 2021.години 21 споразум, у 2022.години 14 споразума, у 2023.години 17 споразума, а институт одложеног кривичног гоњења је у 2019.години примењен у 125 предмета, у 2020.години у 59 предмета, у 2021.години у 96 предмета у 2022.години у 110 предмета и у 2023.години у 101 предмету,

а што и поред учестале примене наведених института даје могућност за побољшање њихове примене у наредном периоду.

4. Финансије

Када су у питању финансијски ресурси и њихово планирање, нужна је активна улога Јавног тужиоца. У том смислу, своју пажњу усмерила бих на анализу и адекватно планирање свих расхода тужилаштва, а све са циљем евентуалне уштеде. С тим у вези, стимулисала бих и буџетску уштеду на начин што бих инсистирао на активнијем коришћењу процесних механизма споразума о признању кривичног дела и института одложеног кривичног гоњења, чиме би се постигла додатна уштеда средстава.

Уједно моје ангажовање у сегменту буџетског планирања значило би отклањање аутоматизма у коме се финансијске потребе тужилаштва не би опредељивале искључиво на алокацији средстава из претходних година. На тај начин бих створила позицију у којој би било могуће решавање неког конкретног, акутног проблема уз средњорочно и адекватно планирање утрошака средстава додељених тужилаштву, као индиректном буџетском кориснику.

У циљу боље контроле трошкова поступка који су исплаћени са рачуна тужилаштва оформила бих Контролник трошкова поступка који би се водио у писаном облику, а чији би задатак био да се на најбржи и најефикаснији начин утврди да ли је лице које је обавезано да сноси трошкове надокнадило исте, а како би према лицима која нису у добровољном року измирили трошкове на које су обавезани, ни након упућене опомене, био покренут поступак принудног извршења.

5. Услови рада и њихово побољшање

Један од приоритетних задатака у мом будућем евентуалном деловању, као главног јавног тужиоца би свакако било ангажовање око бољих услова самог процеса рада свих запослених. Сматрам да у оквиру постојећих смештајних капацитета, у згради коју користи Основно јавно тужилаштво у Деспотовцу, заједно са домаћином зграде Основним судом у Деспотовцу, а коју поред ОЈТ Деспотовац користе и Прекршајни суд у Јагодини-одељење у Деспотовцу и Општински јавни правобранилац Општине Деспотовац, постоје смештајни капацитети који би допринели још бољем процесу рада.

Наиме, тужилаштво у Деспотовцу располаже са укупно 6 просторија од којих се 4 налазе на II спрату и које су бивше просторије Општинског јавног тужилаштва у Деспотовцу, и 2 две просторије у приземљу које су уступљене на коришћење од стране Основног суда у Деспотовцу. Наведене просторије нису довољне за функционисање тужилачке истраге, те би се у будућем периоду фокусирао да обезбедим још две просторије, које би се могле добити другачијом прерасподелом коришћења судских просторија, а све у сарадњи са председником Основног суда у Деспотовцу, или пак адаптацијом поткровља судске зграде, за коју су потребна одређена материјална средства и за која бих се обратила Министарству правде.

Што се тиче канцеларије тужилаштва у судској јединици у Свилајнцу тужилаштво тужилаштво располаже са 2 просторије које су адекватно реновиране у претходном периоду, а које у наредном периоду треба опремити новим канцеларијским намештајем и

пратећом компјутерском опремом (нови штампачи, мишеви, тастатуре, диктафони), за која је потребно обезбедити одређена материјална средства.

На видном месту, на улазу у службену зграду, приказала бих смештај канцеларија са ознаком времена одређеног за пријем странака, док би на вратима просторија у којима раде обрађивачи предмета били стављени натписи са ознаком функције или звања и имена и презимена обрађивача предмета.

6. Сарадња са осталим државним органима, другим установама и институцијама

Свој рад бих усмерила и на јачање сарадње, на локалном нивоу и то најпре са Полицијском станицом у Деспотовцу и Полицијском станицом у Свилајнцу, као и са Полицијском управом у Јагодини, Јединицом за финансијске истраге МУП Р. Србије, Центрима за социјални рад у Деспотовцу и Свилајнцу, Пореском управом, свим инспекцијама, правосудним институцијама и осталим државним органима и установама где се за то укаже потреба.

Сарадњу и међусобну комуникацију са наведеним органима и установама бих унапредила тако што бих иницирала периодичне састанке на којима би се износили сви проблеми и предлози за решање истих, а све у циљу бољег разумевања и повећања ефикасности самог кривичног поступка. Ово се најпре односи на сарадњу са институцијама и службама које учествују у примени Закона о спречавању насиља у породици, где тужилаштво треба да има проактивну улогу, а коју би остварила инсистирањем на присуству жртве насиља састанцима групе за координацију и спречавање насиља, израда индивидуалног плана заштите у складу са реалним потребама жртве у предметима у којима се за то укаже потреба.

7. Унапређење техничке опремљености

У складу са тежњама око даље дигитализације у Р.Србији, потребама посла, као и са интересовањима запослених у јавном тужилаштву, организовала би се информатичка обука, како би сви запослени имали могућност да стекну елементарну дигиталну писменост. Наведено би се нарочито односило на службеника писарнице, који би се годишњим расподелом рада дужио око израде месечних, тромесечних и годишњих извештаја, а који захтевају вештине познавања пре свега excel и word програма.

Свим носиоцима јавнотужилачке функције, тужилачким помоћницима, приправницима, као и осталим заинтересованим државним службеницима, био би омогућен приступ једној од електронских база прописа, са одговарајућом судском праксом, као и приступ штампаном издању службених гласника.

Постојећа web презентација ОЈТ Деспотовац би се благовремено ажурирала релевантним информацијама за које постоји шире интересовање јавности. Примена савремених ИКТ стандардизованих софтвера и централизованих система за вођење предмета у тужилаштвима неопходни су да би се реализовала кључна начела делотворног

правосуђа и то пре свега непристрасност, одговорност, стручност, ефикасност и транспарентност. Стога је неопходан континуирани развој система е-правосуђа, као механизма који доприноси остварењу свих стратешких циљева, због чега сматрам да предстојеће увођење централизованог система за управљање предметима (САПО - Standard Application for Prosecution Offices), у ОЈТ Деспотовац представља предуслов и за функционисање е-правосуђа, на локалном нивоу.

Трудила бих се да се у потпуности примене постојећи капацитети, односно да се исти по потреби и прошире, а све у циљу омогућавања грађанима да неке од контаката са тужилаштвом обаве електронским путем, осим оних контаката, који по својој природи, захтевају физичко присуство.

Унапређење техничке опремљености јавног тужилаштва и увођење савремене технологије у свакодневни рад сматрам једним од кључних циљева у будућем раду, полазећи од чињенице да је у савременом свету рачунарска писменост запослених, боља техничка опремљеност и примена свих нових технологија основ напредовања.

Напомињем да је у ОЈТ Деспотовац дана 13.09.2023.године донет Правилник о измени и допуни Правилника о унутрашњем уређењу и систематизацији радних места у ОЈТ Деспотовац којим је систематизовано радно место Техничар за ИТ подршку, те да тужилаштво очекује пријем кандидата у радни однос на наведеној позицији а што ће у многама побољшати функционисање тужилаштва у области информационих технологија.

8. Унапређење јавности рада

У циљу приближавања рада јавног тужилаштва грађанима, на локалном нивоу, инсистирала бих на изградњи добрих односа са јавношћу, а који би се пре свега заснивао на доследној и пуној примени и спровођењу свих мера и активности које су предвиђене тренутно актуелном Комуникационом стратегијом 2015-2020.године, те доследној примени предстојећој новој Комуникационој стратегији 2021-2025.године. Залагала бих се да Основно јавно тужилаштво у Деспотовцу, чији сам сада ПР-особа овлашћена за спровођење Комуникационе стратегије и протокола, односно особа која је у тужилаштву задужена за односе са медијима, има проактивну улогу у извештавању јавности, које би се огледало пре свега у правовременом пласирању информација из делокруга рада јавног тужилаштва за које се процени да постоји оправдан интерес јавности.

У том правцу, трудила бих се да се унапреди однос са медијима, кроз адекватно упознавање новинара са начином рада тужилаштва, фазама кривичног поступка, као и са кривичноправном терминологијом, чиме би се рад тужилаштва, као самосталног државног органа, приближио грађанима, јер недовољно знање новинара, може да доведе да се у јавности пласирају погрешне и нетачне информације, што често доводи до осуде поступања тужилаштва, упркос чињеници што је одлука тужилаштва у већини случајева донета у складу са позитивноправним прописима у Р.Србији.

На претходно описане начине може се унапредити поверење јавности у рад тужилаштва, јер би заинтересовани грађани све релевантне информације, у складу са Законом, имали увек доступне и правовремено објављене у средствима јавног информисања.

9. Професионална етика

Залагала бих се да се у ОЈТ Деспотовац доследно, свеобухватно и у пуној мери примењује Етички кодекс јавних тужилаца, као и Кодекс понашања државних службеника. Инсистирала бих да сви носиоци јавнотужилачке функције и запослени у ОЈТ Деспотовац, приликом остваривања свакодневног професионалног контакта, једни према другима, као и у раду са странкама, односе са дужном пажњом и поштовањем, узимајући у обзир положај, потребе и интересе самог процеса рада. Циљ оваквог поступања би био да се допринесе стварању боље радне атмосфере и побољшању међуљудских односа. Како би се одржао и евентуално подигао углед и поверење јавности у јавно тужилштво, од изузетне важности је поштовање свих етичких начела.

10. Закључак

Сматрам да је моје досадашње професионално радно ангажовање и постигнути резултати дају реалан основ за испуњење наведеног програма који би допринео побољшању рада Основног јавног тужилаштва у Деспотовцу, а смим тим и јачању угледа јавнотужилачке организације у целини.

Била би ми изузетна част да, уколико добијем ваше поверење, обављам одговорну функцију јавног тужиоца у ОЈТ у Деспотовцу, коју бих обављала достојно и складу са свим позитивноправним прописима у Р.Србији.

С поштовањем,

ЈАВНИ ТУЖИЛАЦ

Ивана Недељковић

